اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۸ شوال ۱۴۴۲
• ۲۰ مه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۹۳ • پیاپی ۳۱۱۱ • ۴ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

پایان مذاکرات وین پیروزی مردم است

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه در روزهای آینده شورای نگهبان کاندیداهای نهایی را اعلام خواهد کرد، گفت: امیدواریم این قدم به خوبی و در چارچوب قانون اساسی و منافع نظام برداشته شود.

حسن روحانی با توجه به مذاکرات هسته‌ای تاکید کرد: بدون شک دولت پای هیچ میز مذاکره‌ای ننشسته که با پیروزی همراه نباشد. وی افزود: پایان مذاکرات وین، پیروزی مردم است.

۲

قدرت نظارت بانک مرکزی افزایش می‌یابد

با راه‌اندازی سامانه متمرکز الکترونیکی اطلاعات تسهیلات و تعهدات، موسوم به سمات، امکان نظارت بر تک تک تسهیلات اعطایی بانک‌ها به مشتریان برای بانک مرکزی قابل رصد و نظارت خواهد بود. عبدالناصر همتی در آیین رونمایی از «سامانه سمات» با بیان اینکه این سامانه ماحصل سال‌ها تلاش همکاران بخش فناوری‌های نوین، اعتبارات و اداره اطلاعات بانکی بانک مرکزی است، اظهار کرد: این سامانه نقش حیاتی در فعالیت‌های اصلی نظام بانکی و به صورت ویژه اعطای تسهیلات دارد. رئیس کل بانک مرکزی ادامه داد: یکی از مشکلات اصلی شبکه بانکی که منشأ بسیاری از فسادها و تخطی‌ها در گذشته نیز بوده است، نحوه تسهیلات‌دهی بانک‌هاست اما خوشبختانه با پیاده‌سازی این سامانه می‌توان به افزایش نظارت بر تسهیلات‌دهی بانک‌ها امید داشت.

۲

رکورد ۴۲ ساله نرخ رشد نقدینگی شکست

۳

سرمقاله

نگاهی منصفانه به عملکرد بانک مرکزی

۲

چهره

واگذاری سرخ آبی‌ها تا قبل از پایان دولت

۲

علت خاموشی‌های پر اکنده پایتخت

۲

بازگشت ارز صادراتی به چرخه اقتصاد

۴

گزارش روز

سمت و سوی شاخص‌های مهم اقتصادی ایران

وضعیت مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی ایران در سال گذشته و پیش‌بینی‌های دو مرجع جهانی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی از نرخ رشد اقتصادی و نرخ تورم برای امسال و سال آینده در گزارشی که معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران منتشر کرده، مورد بررسی قرار گرفت. معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران گزارشی را از آخرین وضعیت برخی از شاخص‌های اقتصادی تهیه و منتشر کرده‌است. در این گزارش موضوعاتی مانند بررسی وضعیت نرخ تورم در ایران و سایر کشورها، عملکرد دولت در تامین مالی از طریق بازار سرمایه، بدهی و فروش اوراق دولتی بررسی شده‌است. کارشناسان در این گزارش همچنین به میزان صادرات و واردات کشور و تراز تجاری کشور و مهم‌ترین مبادی و مقاصد تجاری کشورمان پرداخته‌اند.

۴

" آگهی دعوت سهامداران شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان (سهامی‌عام) "

"به شناسه ملی ۱۰۶۳۰۱۶۱۶۴۹ و شماره ثبت ۳۱۹۱ جهت تشکیل مجمع عمومی عادی سالیانه"

بدینوسیله از کلیه سهامداران شرکت دعوت می‌شود در جلسه **مجمع عمومی عادی سالیانه** در ساعت ۱۰ روز **سه‌شنبه** مورخ **۱۴۰۰/۰۳/۱۱** به آدرس *تهران – میدان ونک بزرگراه حقانی- بعد از چهارراه جهان‌کودک- خیابان شهیدی- کوچه ژوبین- پلاک ۲ کدپستی ۱۵۱۸۶۱۲۳۴۵* تلفن **۸۶۰۸۴۶۳۳** تشکیل می‌گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش فعالیت هیات‌مدیره برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت در مورد حساب‌ها و عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

۳- بررسی و تصویب صورت‌های مالی جهت سال مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

۴-تعیین حسابرس و بازرس قانونی و علی‌البدل برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

۵- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

۶- تصمیم‌گیری در رابطه با تقسیم سود مالی منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

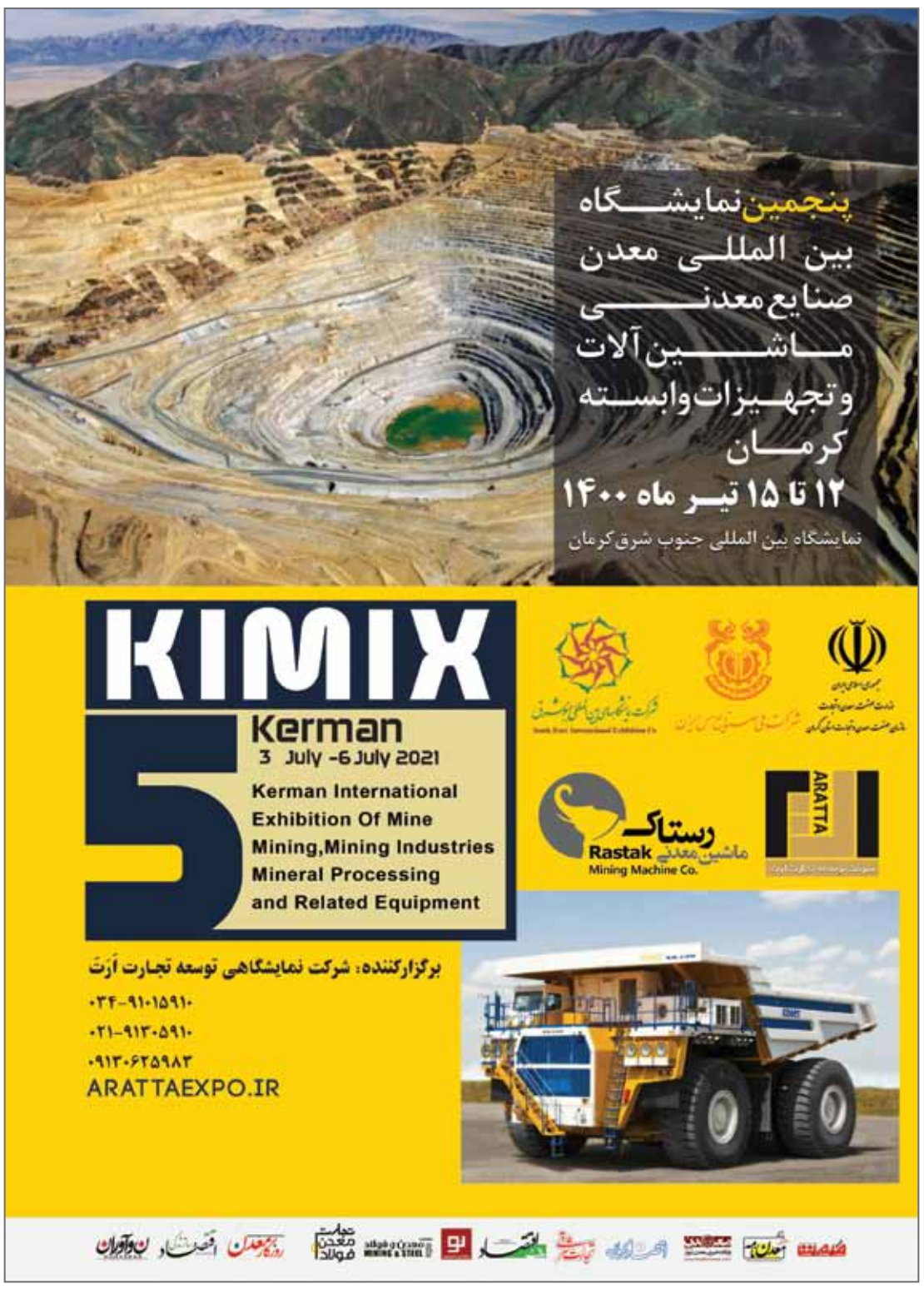
۷- تعیین حق حضور در جلسات اعضای غیر موظف هیات‌مدیره

۸- تعیین پاداش هیات‌مدیره

۹- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی سالیانه باشد.

(ضمنا معرفی‌نامه شرکت در جلسه همراه شرکت‌کنندگان باشد)

هیات‌مدیره شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

سرمقاله

نگاهی منصفانه به عملکرد بانک مرکزی

عزیز آرمن
کارشناس اقتصاد

نگاهی به گزارشات و آمار و اطلاعات پولی منتشرشده حاکی از تاخیر زمانی زیادی در انتشار اطلاعات لازم برای تحلیل شرایط پولی موجود کشور است. البته اطلاعات پراکنده‌ای در لابلای مصاحبه‌های مسئولان پولی وجود دارد که تا حدودی راه را برای ارائه تحلیل‌های کلی باز می‌کند. به طور کلی، کسری بودجه دولت عنصر کلیدی در ایجاد نقدینگی در هر اقتصادی است. اگر بخواهیم دقیق‌تر صحبت کنیم باید گفت که کسری بودجه بدون نفت در ایران را باید به‌عنوان مهم‌ترین عامل توضیح‌دهنده نقدینگی و همچنین تورم در نظر گرفت. هنر بانک مرکزی این است که فشار کسری بودجه بر نقدینگی را با انتخاب بهترین سیاست‌ها و ابزار مدیریت کن، تا بتواند مسیر بهینه‌ای را در این میان در پیش بگیرد. اگر بخواهیم قضاوت نسبی و منصفانه‌ای داشته باشیم بانک مرکزی تاکنون به نسبت فشارهای موجود و نیز به نسبت اختیارات و ابزاری که در نظام اقتصادی و پولی کشور دارد و به‌ویژه نسبت به چند سال قبل و مدیریت‌های دهه ۸۰ اصلا بد عمل نکرده است. نمودارهای مربوط به نقدینگی در سال‌های گذشته اوج‌گیری رشد نقدینگی حتی در سال‌های اوج درآمد نفت در نیمه دوم دهه ۸۰ را به خوبی نشان می‌دهد. در این سال‌ها با افزایش بودجه دولت و پول پاشی‌های لجام گسیخته با اتکا به درآمد بالای نفت، شرایطی را برای دولت‌های بعد به وجود آورده که نمی‌توانند به‌راحتی از زیر بار آن گشاده‌دستی‌ها فرار کنند و به ناچار حتی در شرایط تنگدستی شدید درآمد دولت، در سال‌های اخیر و رکود شدید اقتصادی کشور مجبور است با توسل به روش‌های پولی، هرچند بهترین نوع آن روش‌ها، به تامین مالی بودجه اقدام کنند. البته در چنین شرایطی برای سالم‌سازی اقتصاد ضروری است که مقامات بالای حکومت و نهادهای بالای تصمیم‌گیر به سالم‌سازی ترکیب و ساختار درآمدها و هزینه‌های دولت اقدام کنند و با گسترش پایه‌های مالیاتی به سازمان‌ها و نهادهای بزرگ اقتصادی حاکمیتی (و نه با افزایش ضریب مالیاتی بر پایه‌های موجود) و کاهش هزینه‌های غیرضروری، فشار تحمیلی بر سیاست‌گذاران پولی را تا حدودی کاهش دهند.

بهترین سیاست‌های پولی فقط در سایه سالم‌سازی واقعی اقتصاد می‌تواند موفق باشد. در طول امسال و با وجود مسئله کرونا و برنامه‌های اعتباری که دولت به اقشاری از مردم و نیز به بخش درمانی کشور از طریق سیستم بانکی کشور دنبال کرده، هم می‌تواند یکی از عوامل اصلی افزایش نقدینگی تلقی شود. هرچند ارقام رسمی در این زمینه هنوز مشاهده نشده است و از سوی دیگر، سیاست‌های مالی و تصمیماتی که در هیات دولت و اخیرا هم سران سه قوه اخذ می‌شود، هر کدام در نهایت آثاری پولی خواهند داشت که بانک مرکزی ناچار است سیاست‌های خود را با توجه به چنین فشارهایی تنظیم کند. خوشبختانه فعال‌سازی (OMO) اخیر مکانیسم عملیات بازار باز و نیز استفاده از ابزار اوراق بدهی دولت هر چند به‌طور ناقص توانسته از آنچه می‌توانست در غیبت چنین سیاست‌هایی اتفاق افتد، جلوگیری کند. بانک مرکزی با اتخاذ سیاست‌های یادشده هر چند در کنترل نسبی پایه پولی موفق عمل کرده اما عواملی که در ایجاد نقدینگی موثر هستند علاوه بر پایه پولی، اهرم‌های ضریب تکاثر پولی را هم در بر دارد که کنترل برخی از آنها چه به لحاظ تعریف نظری و چه عملا و در سایه تسلط سیاست‌گذار مالی در اختیار بانک مرکزی نیست. ورشکستگی برخی موسسات پولی اعتباری در سال گذشته و تحمیل هزاران میلیارد تومان بدهی بر بودجه دولت، یکی از نمونه‌های آن است. تعیین دستوری نرخ ارز و نرخ سود سپرده و تسهیلات بانکی و انجام عملیات بین‌بانکی در محدوده خطوط قرمز و خارج از نظارت بانک مرکزی از دیگر نمونه‌های آن است. در مجموع با توجه به فشارهای خارجی بر اقتصاد کشور و فشارهای درونی بر بخش پولی اقتصاد و آنچه می‌توانست اتفاق بیفتد، عملکرد بانک مرکزی در سال جاری را می‌توان قابل‌قبول تلقی کرد هرچند مقاومت در مقابل فشارها به‌ویژه فشارهای داخلی و اصرار بر حفظ استانداردهای پولی و استفاده از ابزار در اختیار بانک مرکزی، بیشتر از آنچه تاکنون بوده، باید سرلوحه عمل بانک مرکزی در ماه‌های پیش‌رو قرار گیرد.

پایان مذاکرات وین، پیروزی مردم است

امیدواریم شاهد ترکیب مناسبی از کاندیداهای نهایی باشیم

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه در روزهای آینده شورای نگهبان کاندیداهای نهایی را اعلام خواهد کرد، گفت: امیدواریم این قدم به خوبی و در چارچوب قانون اساسی و منافع نظام برداشته شود.

به گزارش ایلنا، حسن روحانی، رئیس‌جمهوری در جلسه امروز (چهارشنبه ۲۹ اردیبهشت) هیات دولت اظهار کرد: در روزهای آینده شورای نگهبان کاندیداهای نهایی را اعلام خواهد کرد که این اعلام می‌تواند تشویق‌کننده جامعه به حضور در انتخابات و یا خدای نکرده کندکننده حرکت باشد.

رئیس‌جمهوری گفت: برای مردم قابل قبول نیست کسی که آمده و می‌خواهد مسئولان این چنین سنگین را برعهده بگیرد می‌خواهد با این شیوه به قدرت برسد. نباید برای یک کسی که در آستانه انتخابات است هدف وسیله را توجیه کند. ما مسلمان‌ها همواره با این جمله مخالف کرده‌ایم و این در آیین ما مورد پذیرش نیست.

وی ادامه داد: در این روزهای اخیر در زمان ثبت‌نام کاندیداها ما شاهد حضور و هیجان خوبی بودیم، حضور کاندیداهایی که برای ثبت‌نام رفتند از احزاب و جناح‌های مختلف بود و قدم دوم هم که در روزهای پیش‌رو منتظر آن هستیم و آن اعلام نظر شورای نگهبان در بررسی صلاحیت‌های داوطلبان است؛ مهم است که این نتیجه در راستای تشویق مردم به حضور باشد یا برخلاف آن. امیدواریم که شاهد ترکیبی باشیم که مردم را برای رای دادن تشویق کند.

روحانی با اشاره به اداره بودجه کشور بدون نفت، تصریح کرد: اینکه بودجه کشور بدون نفت اداره شده این جزو تصوراتی بود که در گذشته هیچکس فکر نمی‌کرد که محقق شود. اما این دولت بودجه بدون نفت را اداره کرد؛ چگونه بودجه بدون نفت را اداره کرد؟ درآمدهای جدیدی را برای کشور به وجود آورد.

این اصلا باید مورد مطالعه قرار گیرد که کشوری که اتکا بودجه‌اش همیشه در تاریخ از زمان کشف نفت با نفت بوده الان بدون نفت بوده چگونه اداره می‌کند؟ دولت صادرات غیر نفتی را جایگزین نفت کرد و این کار ساده‌ای نبود. عمده‌ترین صادراتی که جایگزین کرده این فرآورده پتروشیمی بنزین و فولاد است.

وی افزود: شما می‌بینید که ۴۲ میلیارد صادرات غیرنفتی ما بوده خیلی مهم است که کشور اداره شد؛ چه کسانی فولاد و پتروشیمی را به اینجا رساندند؟ آن‌هایی ما را تحریم کردند در تصورشان نمی‌گنجید امروز صادرکننده گاز، برق، بنزین و فولاد در منطقه هستیم، قدیم اگر صادرات نفت بود امروز صادرات برق است.

رئیس‌جمهوری ادامه داد: اینکه ما امروز قادر هستیم به جای اینکه در یک سال ۱۰۰ کیلومتر یا ۱۵۰ کیلومتر راه‌آهن را افتتاح کنیم امروز قادر هستیم در عرض یک سال چند برابر آن یعنی ۹۰۰ کیلومتر راه‌آهن را افتتاح کنیم. در مراحل بروید و ببینید که چه حرکت عظیم و بزرگی انجام گرفته است. این تولیدها و افتتاح‌ها بود که دنیا را تکان داد البته مردم در جنگ بودند، صدمه دیدند و با سختی زندگی کردند و در این مسئله تردیدی نیست.

وی افزود: با این وجود حالا که ما می‌خواهیم تحریم‌ها را برداریم عده‌ای مرثیه می‌خوانند. این عجیب است! نمی‌شود کسی بگوید من هم به فکر مردم هستم و هم زمانی که می‌خواهد تحریم‌ها برداشته شود گریه و زاری کند. مرثیه‌خوانی برای زندگی مردم توام با روضه‌خوانی برای برداشته شدن تحریم قابل جمع نیست. اگر شما به فکر مردم هستید برداشته شدن تحریم که خوب است، چرا انقدر ناراحت هستید؟ چرا از وین ناراحت هستید؟

وی ادامه داد: این دولت چه بخواهند چه نخواهند در ۸ سال، مذاکره‌ای نکرد مگر اینکه موفق بیرون آمد. شرایط این دولت با قبل متفاوت است. بعضی‌ها به مذاکره نرفتند مگر اینکه پس از آن قطع‌نامه‌ای علیه ملت ایران صادر شد. ما هیچ مذاکره‌ای انجام ندادیم مگر اینکه پایانش پیروزی بود. من به ملت ایران قول می‌دهم که پایان مذاکرات وین، پیروزی برای ملت ایران است و همین امروز هم قدم‌های بسیار بزرگی برداشته‌ایم. اگر معیار، معیشت مردم است، اگر شما می‌خواهید مردم در بازار راحت به ارزاق عمومی دست پیدا کنند ما واردات ۲۰۰۰ قلم جنس را ممنوع کردیم.

اگر می‌خواهیم مردم آزاد و راحت باشند باید برای

صادرات و واردات مشکلی پیش پای مردم نباشد. هر زمان که می‌خواهیم مشکلات صادرات را برداریم شما ناراحت می‌شوید. می‌خواهیم مشکلات واردات را رفع کنیم عصبانی می‌شوید. می‌خواهیم تحریم را از بین ببریم یک عده‌ای عزاداری می‌کنند. ما امروز در شرایطی هستیم، هدفی داریم. به ولله اگر کسی منابع ملی را کنار گذاشت و به دنبال منافع حزبی و جناحی رفت به ملت خودش خیانت کرده است. رئیس‌جمهوری با تاکید بر مشارکت حداکثری و تامین سلامت مردم در انتخابات گفت: برای انتخابات ضمن درخواست مشارکت حداکثری سلامت مردم را هم توامان می‌خواهیم و این دو باهم در تضاد نیستند.

اگر در این هفته‌ها سلامت را خوب حفظ نکنیم، مشارکت کاهش می‌یابد و اگر در هفته اول و دوم خرداد مراقبت نکنیم دچار موج پنجم می‌شویم و مشارکت مردم خراب می‌شود و خدای ناکرده مشارکت پایین می‌آید اما اگر ابتلاها کاهش یافت مردم راحت‌تر پای صندوق‌ها می‌آیند و رای می‌دهند و در این شرایط، افتخار مشارکت حداکثری نصیب ما می‌شود.

رئیس دولت دوازدهم خطاب به مردم گفت: انتخابات مال خودمان است و صندوق آرا از افتخارات جمهوری اسلامی ایران است جمهوریت ما در سایه حضور در پای صندوق‌های رای است. اگر دروغ رواج یافت، اسلامیت و اگر مشارکت کاهش یافت، جمهوریت صدمه خورده است. همه جا شاهد راست‌گویی، گزارش با واقعیت و بدون تحریف باشیم و برنامه را به مردم ارائه دهیم. فحش که برنامه نمی‌شود. یکی همیشه فحش می‌گوید و اگر از او فحش را بگیری خلع سلاح می‌شود.

روحانی تاکید کرد: مردم از کاندیداها برنامه می‌خواهند. نامزدها برنامه خودشان را شرح دهند. امسال دچار خشکسالی هستیم کاندیداها برنامه خود را برای خشکسالی بگویند؛ هنوز با تحریم مواجه هستیم و این گام‌ها باید تکمیل شود و باید برنامه‌اش را در دوران تحریم بگوید. هنوز در شرایط کرونا هستیم و کاندیداها از اینها مهم‌تر استراتژی خود را برای مردم بیان کنند و مردم بفهمند که این نامزد انتخابات، تعاملی است یا تقابلی است.دنبال تعامل یا دعوا با جهان است.

وی با مهم دانستن استراتژی و راهبرد نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری گفت: رای مردم یک بار تا ۴ سال دیگر یا رای مردم هر روز. هر کاری که می‌خواهیم انجام دهیم با رای مردم است. نامزدی امروز می‌گوید فضای مجازی عالی است و اما فردا که انتخابات تمام شد دنبال فیلتر با دست و پا می‌گردیم. باید بگوییم دنبال چه چیزی هستیم بگوییم که افراط گریم یا اعتدال گرا. این بسیار مهم است که راهبرد و اصولمان را توضیح دهیم و برنامه را ارائه کنیم و دلسوزی خود را نشان دهیم.

روحانی خاطرنشان کرد: مردم ما در این صورت احساس می‌کنند کاندیداهایی توانمند آمدند که دارای اصول هستند و قرار است دولتی توانمندتر و با برنامه‌تر از دولت یازدهم و دوازدهم تشکیل شود و این آرزوی همه ماست که دولت بعدی دولت بسیار قوی و و توانمند باشد و کشور را در این شرایط بسیار سخت تحریم به نقطه نهایی برساند.

رئیس‌جمهوری از کشورهای اسلامی خواست تا همه تلاش خود را انجام دهند و برای نجات مردم فلسطین در برابر تجاوزات سبعانه رژیم صهیونیستی خود را هماهنگ کنند. وی افزود: می‌بینیم که سازمان ملل، شورای همکاری و اتحادیه عرب اقدامی انجام نمی‌دهند و اینجاست که آدم خود باید توانمند باشد و اگر در روز وانفسا اگر خودمان توانمند نباشیم کسی از ما دفاع نمی‌کند. امروز وظیفه ما این است از مردم فلسطین دفاع کنیم و تردید نداریم پیروزی نهایی با مردم فلسطین در نهایت خواهد بود.

قدرت نظارت بانک مرکزی افزایش می‌یابد

جلوگیری از انباشت معوقات بانکی با استفاده از سامانه سمات

با راه‌اندازی سامانه متمرکز الکترونیکی اطلاعات تسهیلات و تعهدات، موسوم به سمات، امکان نظارت بر تک تک تسهیلات اعطایی بانک‌ها به مشتریان برای بانک مرکزی قابل رصد و نظارت خواهد بود.

به گزارش اقتصادآنلاین، عبدالناصر همتی در آیین رونمایی از «سامانه سمات» با بیان اینکه این سامانه ماحصل سال‌ها تلاش همکاران بخش فناوری‌های نوین، اعتبارات و اداره اطلاعات بانکی بانک مرکزی است، اظهارکرد: این سامانه نقش حیاتی در فعالیت‌های اصلی نظام بانکی و به صورت ویژه اعطای تسهیلات دارد.

رئیس کل بانک مرکزی ادامه داد: یکی از مشکلات اصلی شبکه بانکی که منشأ بسیاری از فسادها و تخطی‌ها در گذشته نیز بوده است، نحوه تسهیلات‌دهی بانک‌هاست اما خوشبختانه با پیاده‌سازی این سامانه می‌توان به افزایش نظارت بر تسهیلات‌دهی بانک‌ها امید داشت.

وی با بیان اینکه شبکه بانکی بنا به مسئولیت خود تسهیلات بسیاری را روزانه به بخش‌های مختلف اقتصاد اعطا می‌کند، گفت: در این زمینه ضرورت داشت کنترل، نظارت و اعتبارسنجی لازم نیز بر نحوه تسهیلات‌دهی بانک‌ها مدنظر قرار گیرد که «سامانه سمات» این امر را محقق می‌کند و به همین دلیل اهمیت بسزایی دارد، چراکه اطلاعات موثری را درخصوص نحوه تسهیلات‌دهی بانک‌ها فراهم می‌کند و در همان حال قدرت سیاست‌گذاری بانک مرکزی را افزایش می‌دهد.

همتی با بیان اینکه درحال‌حاضر امکان اعطای تسهیلات بدون صدور کد رهگیری در سامانه سمات وجود ندارد، یادآور شد: بنابراین این سامانه به افزایش قدرت نظارتی بانک مرکزی نیز کمک می‌کند و بانک‌ها می‌توانند بر تضامین، وثایق، ضمانت‌کنندگان نظارت لازم را به عمل آورند و سابقه مشتریان را نیز کنترل کنند.

رئیس کل بانک مرکزی یکی دیگر از مزایای سامانه سمات را جلوگیری از انباشت معوقات بانکی خواند و گفت: طی چند سال اخیر تسهیلات زیان‌باری که موجب انباشت معوقات شود، وجود نداشته است و آنچه به عنوان معوقات کلان مطرح می‌شود مربوط به سالیان گذشته است؛ اما اکنون و با وجود «سامانه سمات» با ضریب اطمینان بالایی، شاهد کنترل و نظارت بر تسهیلات‌دهی بانک‌ها و نیز افزایش قدرت سیاست‌گذاری بانک مرکزی خواهیم بود.

همتی خواستار بهره گیری هرچه بیشتر و دقیق بانک مرکزی و شبکه بانکی از «سامانه سمات» شد و گفت: ضروری است حوزه نظارت بانک مرکزی و همکاران شبکه بانکی با بهره‌گیری از این سامانه، به برقراری نظام تسهیلات‌دهی شفاف و براساس اعتبارسنجی صحیح کمک کنند و در این مسیر تلاش شود تسهیلات به طور دقیق به بخش‌های مختلف اقتصادی مانند تولید، خدمات و غیره اعطا شود.

وی در پایان اضافه کرد: ضروی است به طور منظم، به‌واسطه سامانه سمات نظارت لازم بر نحوه تسهیلات‌دهی شبکه بانکی به عمل‌اید تا از انحراف‌های احتمالی در تسهیلات نظام بانکی جلوگیری شود و در صورت وقوع انحراف در تسهیلات می‌توان این نکات را به شبکه بانکی متذکر شد.

گفتنی است سامانه سمات به عنوان بانک جامع اطلاعات تسهیلات و تعهدات بانکی در سراسر کشور، مرجع اصلی اطلاعات تسهیلات و همچنین تعهدات بانکی شامل ضمانت‌نامه‌ها و اعتبارات اسنادی تلقی می‌شود.

مزیت سامانه جدید سمات پردازش سریع و تکمیل نواقص سامانه قبلی، ارسال و بروزرسانی برخط اطلاعات مشتریان در راستای تجمیع و یکپارچگی اطلاعات تسهیلات گیرندگان شبکه بانکی و همچنین بهبود روش تسهیلات دهی، اعتبارسنجی صحیح مشتریان بانک‌ها و بهبود و پیشگیری از مطالبات غیرجاری بانکی است.

سامانه سمات به عنوان بانک اطلاعات جامع تسهیلات و تعهدات، اطلاعات مربوطه را جمع آوری و بین شبکه بانکی به اشتراک می‌گذارد، بر این اساس استعلام از سامانه مذکور برای تمامی شعب سراسر کشور برقرار شده است. از این رو بانک‌ها موظفند قبل ارائه تسهیلات و تعهدات، وضعیت اعتباری مشتریان را در سامانه سمات استعلام کنند و در صورتی که مشتری براساس مقررات مربوطه بدحساب شناخته شود، مجاز به ارائه تسهیلات و تعهدات به ایشان نیستند.

یادآور می‌شود، بررسی اعطای تسهیلات و دسته چک در شعب بانک‌ها، اعتبار سنجی، بررسی اقتصادی و اعتباری و نظارتی از جمله کارکردهای این سامانه است.

واگذاری سرخ آبی‌ها تا قبل از پایان دولت

وزیر امور اقتصادی و دارایی گفت: دو باشگاه پرسپولیس و استقلال آماده واگذاری است و تلاش داریم در این دولت انجام شود.

به گزارش ایسنا، فرهاد دژپسند در حاشیه نشست امروز خود با اعضای کمیسیون اقتصادی گفت: اگر هیات واگذاری دو نکته اعلامی سازمان بورس را برطرف کرد، این دو باشگاه آماده واگذاری است و تلاش داریم در این دولت انجام شود.

وی افزود: برای پاسخ به سوالات تعدادی از نمایندگان در حوزه‌های مالیات، گمرک، اموال تملیکی، بازار سرمایه، مناطق آزاد و ... در این جلسه حضور یافتم. سوالات و ارائه پاسخ‌ها در این جلسه در یک روند منطقی مطرح و نمایندگان نسبت به پاسخ برخی سوالات قانع شدند و درباره دیگر سوالات هم با توجه به محدودیت زمانی مقرر شد، اطلاعات تکمیلی بعداً ارائه و جلسات برگزار شود. سوالات نمایندگان مجلس در حقیقت بیان مواضع مردم از زبان وکلایشان است و ما هم توضیحات لازم را ارائه کردیم.

دژپسند با اشاره به بررسی بازار سرمایه در این نشست اظهار کرد: بعد از بررسی موضوع بازار سرمایه مقرر شد، نماینده سوال‌کننده جلسه‌ای را با رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در محل این سازمان برگزار تا تحولات بازار سرمایه را به صورت میدانی بررسی کنند.

وزیر اقتصاد تاکید کرد: درباره تمامی جوانب بازار سرمایه باید به صورت تشریحی و مفصل بحث شود، زیرا طی سال گذشته اتفاقات مختلفی در این بازار اتفاق افتاده و باید علل بروز رویدادها در هر یک از مقاطع زمانی بررسی شود و راهکارهای سازمان بورس، وزارت اقتصاد و دولت درباره آن مورد توجه قرار بگیرد. زیرساخت‌های بازار بورس امروز تحول اساسی پیدا کرده و قابلیت‌های آن گسترده شده است.

دژپسند در ادامه و در پاسخ به سوالی درباره بررسی موضوع واگذاری پرسپولیس و استقلال به بخش خصوصی در کمیسیون اصل نودم مجلس نیز، توضیح داد: واگذاری این دو باشگاه ملازماتی دارد و باید برای ارائه در بازار بورس استانداردهای مورد نظر بورس را به‌دست بیاورد و یک فرآیند طولانی برای تطبیق شرایط آن با نیازمندی‌های بازار سرمایه وجود دارد و اکنون این موضوع مراحل پایانی خود را طی می‌کند. از سوی دیگر باید درباره واگذاری باشگاه‌های بزرگ ورزشی مانند استقلال و پرسپولیس تمام جوانب سنجیده شود و این موضوع مراحل آخر خود را طی می‌کند.

علت خاموشی‌های پراکنده پایتخت

سخنگوی صنعت برق درباره علت خاموشی‌های پراکنده در تهران گفت: این مسئله ممکن است به دلیل افزایش مصرف در برخی نقاط و ضعف شبکه باشد اما از هم اکنون خاموشی برنامه‌ریزی شده برای تهران تعریف نشده است و جداول خاموشی منتشر نخواهد شد.

مصطفی رجبی مشهدی در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این سوال که آیا در روزهای آینده نیز ممکن است با خاموشی‌های این چنینی مواجه باشیم، اظهار کرد: فردا و احتمالا شنبه روزهای گرمی هستند اما اگر مشترکان صرفه جویی لازم را داشته باشند، شاهد خاموشی نخواهیم بود.

وی ادامه داد: در صورت مدیریت مصرف از سوی مشترکان شاهد اتفاقات و حوادث کمتر در شبکه خواهیم بود و امیدواریم در روزهای آینده اگر مشکلی وجود داشته باشد، در سریع‌ترین زمان برطرف شود.

سخنگوی صنعت برق درباره احتمال انتشار جداول خاموشی در تهران نیز گفت: امسال تابستان بسیار سختی از نظر گرما و افزایش مصرف پیش رو داریم لذا برنامه‌ریزی شده تا با طرح‌های مدیریت مصرف، برخورد با مشترکان پرمصرف به ویژه در بخش اداری و تجاری، شناسایی و برخورد با رمز ارزهای غیر مجاز مانع از بروز خاموشی‌های گسترده شویم. به گفته رجبی مشهدی اگر طرح‌های مدیریت مصرف مورد نظر اجرایی شود، تابستان را بدون خاموشی سپری خواهیم کرد و نیازی به ارائه جداول خاموشی‌های برنامه‌ریزی شده نیست و تمام تلاش صنعت برق کشور این است تا از خاموشی‌های گسترده جلوگیری کنیم.

رشد ۲.۲درصدی تولید ناخالص داخلی

رکورد ۴۲ ساله نرخ رشد نقدینگی شکست

گروه اقتصاد
editor@smtnews.ir

گزارش بانک مرکزی از تحولات اقتصاد کلان کشـور در سال گذشته نشان می‌دهد که نرخ رشد نقدینگی با رسیدن به ۴۰.۶ درصد، بالاترین نرخ طی ۴۲ سال گذشته را ثبت کرده است.

به گزارش مهر، بانک مرکزی گزارش تحولات اقتصاد کلان در سـال ۹۹ را منتشـر کرده که بر اسـاس آن، رشد دوازده ماهه پول از اوج خود یعنی ۸۸.۶ درصد در مهرماه ۱۳۹۹ به ۶۱.۷ درصد در پایان سـال ۱۳۹۹ کاهش یافته که حاکی از تقویت ماندگاری سـپرده‌ها در ماه‌های اخیر بوده و تأییدی بر کاهش انتظارات تورمی و اسـتقبال بیشـتر از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک‌ها است. در این گزارش آمده است، یکی از ارکان مهم در زمینه هدایت نرخ تورم به سـمت تورم هدف (۲±۲۲ درصد)، مدیریت انتظارات تورمی است که مستلزم ارائه اطلاعات درست و به‌هنگام از مجموعه تحولات اقتصاد کلان و اقدامات انجام شده توسط بانک مرکزی به آحاد جامعه و فعالان اقتصادی اسـت. این امر موجب خواهد شـد تا علاوه بر شـکل‌گیری صحیح انتظارات، شرایط برای بهبود رشد اقتصادی نیز فراهم شود.

بر این اسـاس بانک مرکزی در شـرایط بهتری اهداف حفظ ارزش پول ملی (کنترل تورم) و مسـاعدت به رشد اقتصادی را پیگیری کند. در سـال ۱۳۹۹ تداوم تحریم‌های شدید ایالات متحده، بحران شیوع ویروس کرونا و سفته بازی در بازار دارایی‌ها موجب شد تا اقتصاد کشور نوسانات بیشتری را نسبت به سال قبل از آن تجربه کند.

در این شـرایط بانـک مرکزی تلاش خود را به گونه‌ای معطوف کـرد تا ضمن محدود کردن اثرات تورمی ناشـی از اعمال تحریم‌ها تا حد امکان، اثرات رکودی ناشـی از انتشـار ویروس کرونا نیز محدود شـود. بر این اساس، مجموعه تحولات اقتصاد کلان و اقدامات بانک مرکزی در پاسخ به تحولات اقتصاد کلان در سال ۱۳۹۹ به شرح ذیل است.

بر اساس آمار مرکز آمار ایران، در انتهای اسفند ۱۳۹۹ نرخ تورم ماهانه ۱.۸ درصد، نرخ تورم نقطه به نقطه ۴۸.۷ درصد و نرخ تورم متوسـط سـالانه یا همان نرخ تورم سـال ۱۳۹۹ برابر بـا ۳۶.۴ درصد بوده اسـت. این وضعیت تورمی مهر تأیید بر هیچ‌گونه سیاسـت پولی انبسـاطی در شـرایط کنونی نمی‌گذارد. بررسـی ارقام تولیـد ناخالص داخلی بـه تفکیک فعالیت‌هـای اقتصادی حاکی از رشـد مثبت تولیـد ناخالص داخلی در گروه کشـاورزی و صنایع و معادن در فصول اول تا سـوم سـال ۱۳۹۹ بوده است. رشد ارزش افزوده گروه کشـاورزی در سـه فصل نخسـت سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب معادل ۴.۹، ۴.۱ و ۵.۲ درصـد و در گـروه صنایع و معادن به‌ترتیب معادل ۲.۶، ۷.۹ و ۷.۰ درصد بوده اسـت. بدین‌ترتیب ارزش افزوده گروه کشـاورزی و صنایع و معادن در نه‌ماهه نخست سـال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب معادل ۴.۶ درصد و ۶.۰ درصد رشد داشته‌اند. در گروه نفت، رشـد منفی و قابل توجه ۱۶.۷- درصدی در فصل اول سال ۱۳۹۹ با رشدهای مثبت ۲۲.۲ و ۹.۷ درصدی در فصل‌های دوم و سـوم دنبال و منجر شـد که ارزش افزوده این گروه در نه‌ماهه نخسـت سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل معادل ۶.۰ درصد افزایـش یابد. ارزش افزوده گروه خدمات نیز که در فصل اول سـال ۱۳۹۹ و به دنبال شـیوع ویروس کرونـا و اعمال محدودیت بر فعالیت‌هـای این گروه معادل ۱.۹- درصد نسـبت به دوره مشابه سـال قبل کاهش یافته بود، با کاهش محدودیت‌های اعمال شـده در فصل‌های بعد جبران شـد و به‌ترتیـب ۰.۸ و ۰.۱ درصد در فصل‌های دوم

تحولات اقتصاد کلان

نرخ رشـد ماهانه شـاخص بهای مصرف‌کننده (نرخ تورم ماهانـه) از اردیبهشـت‌ماه سـال ۱۳۹۹ به دنبال تشـدید تحریم‌ها، شـیوع ویروس کرونا و همچنین تشـدید رشـد کمیّت‌های پولی و لذا انتظارات تورمی، ارقام بالایی را تجربه کـرد و این روند افزایشـی در مهرماه و آبان‌مـاه به اوج خود رسید. اما از آذرماه به دنبال تعدیل انتظارات تورمی، التهابات در بازار ارز و در نتیجه بازار کالاهایی که نرخ آنها همبستگی بالایـی با تحولات نرخ ارز داشـتند، متوقف شـد. لیکن در بهمن‌ماه، رونـد نزولی نرخ تورم عمدتاً به علت رشـد گروه خوراکی‌ها و آشـامیدنی‌ها، متأثـر از عوامل فصلی و برخی نارسـایی‌ها در نظام توزیع کالاها، متوقف شد. به طور کلی، هر چند طی سـال ۱۳۹۹، گروه‌های حمل‌ونقل، اثاث، لوازم و خدمات مورد اسـتفاده در خانه و خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها به ترتیب بیشـترین تورم را تجربه کردند، لیکن سـه گروه خوراکی‌ها و آشـامیدنی‌ها، حمل‌ونقل و مسکن، آب، برق و گاز و سـایر سـوخت‌ها، با توجه به ضریب اهمیت بالای آنها در سبد شـاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، بیشترین تأثیر را بر تورم سـال ۱۳۹۹ داشتند. همچنین بررسی تورم شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک گروه کالا و خدمت، گویای رشـد قابل توجه شـاخص کالا نسـبت به خدمت بوده است.

بر اساس آمار منتشـره مرکز آمار ایران، در انتهای اسفند ۱۳۹۹ نرخ تـورم ماهانه ۱.۸ درصد، نرخ تورم نقطه به نقطه ۴۸.۷ درصد و نرخ تورم متوسـط سـالانه یا همان نرخ تورم سـال ۱۳۹۹ برابر بـا ۳۶.۴ درصد بوده اسـت. این وضعیت تورمی مهر تأیید بر هیچ‌گونه سیاسـت پولی انبسـاطی در شـرایط کنونی نمی‌گذارد. بررسـی ارقام تولیـد ناخالص داخلی بـه تفکیک فعالیت‌هـای اقتصادی حاکی از رشـد مثبت تولیـد ناخالص داخلی در گروه کشـاورزی و صنایع و معادن در فصول اول تا سـوم سـال ۱۳۹۹ بوده است. رشد ارزش افزوده گروه کشـاورزی در سـه فصل نخسـت سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب معادل ۴.۹، ۴.۱ و ۵.۲ درصـد و در گـروه صنایع و معادن به‌ترتیب معادل ۲.۶، ۷.۹ و ۷.۰ درصد بوده اسـت. بدین‌ترتیب ارزش افزوده گروه کشـاورزی و صنایع و معادن در نه‌ماهه نخست سـال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل از آن، به‌ترتیب معادل ۴.۶ درصد و ۶.۰ درصد رشد داشته‌اند. در گروه نفت، رشـد منفی و قابل توجه ۱۶.۷- درصدی در فصل اول سال ۱۳۹۹ با رشدهای مثبت ۲۲.۲ و ۹.۷ درصدی در فصل‌های دوم و سـوم دنبال و منجر شـد که ارزش افزوده این گروه در نه‌ماهه نخسـت سال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل معادل ۶.۰ درصد افزایـش یابد. ارزش افزوده گروه خدمات نیز که در فصل اول سـال ۱۳۹۹ و به دنبال شـیوع ویروس کرونـا و اعمال محدودیت بر فعالیت‌هـای این گروه معادل ۱.۹- درصد نسـبت به دوره مشابه سـال قبل کاهش یافته بود، با کاهش محدودیت‌های اعمال شـده در فصل‌های بعد جبران شـد و به‌ترتیـب ۰.۸ و ۰.۱ درصد در فصل‌های دوم و سـوم سال ۱۳۹۹ افزایش یافت و رشـد ارزش افزوده این گروه در نه‌ماهه سـال ۱۳۹۹ نسبت به دوره مشابه سال قبل به میزان ۰.۳ - درصد رسـید. مجموع ایـن تغییرات منجر شـد تا تولید ناخالص داخلی کشـور در نه‌ماهه نخست سال ۱۳۹۹ برحسـب قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۰ نسبت به رقم مشـابه سـال قبل به میزان ۲.۲ درصد افزایش یابد، ضمن اینکه رشـد بدون نفت تولید ناخالص داخلی به نرخ پایه نیز در نه‌ماهه نخسـت سال ۱۳۹۹ نسـبت به دوره مشابه سال قبـل معادل ۱.۹ درصد بوده اسـت. در سـال ۱۳۹۹، بانک مرکزی دالان نرخ سود را با معرفی سپرده‌گذاری قاعده‌مند و اعتبارگیـری قاعده‌مند راه‌اندازی کرد. در سـپرده‌گذاری قاعده‌مند بانک‌ها و مؤسسـات اعتباری غیربانکی می‌توانند منابع مـازاد خود را نزد بانک مرکزی سـپرده‌گذاری و نرخ سـود کف دالان را دریافت کنند. از طرف دیگر، اعتبارگیری قاعده‌مند به بانک‌ها و مؤسسـات اعتباری غیربانکی امکان می‌دهد کسری‌های کوتاه‌مدت خود را با ارائه وثیقه و در نرخ سـود سقف دالان از بانک مرکزی تأمین کنند. همچنین در ایـن دوره، عملیات بـازار باز با هدف تثبیت نرخ سـود بازار بین‌بانکی در محدوده دالان نرخ سـود از پیش تعیین شـده اجرا شـد. در این عملیات، بانک مرکـزی اعتبار کوتاه‌مدت وثیقـه‌دار (یک هفته تـا ۱۴ روز) را در فرآینـد رقابتی و در قالب توافـق بازخریـد در اختیار بانک‌هـای متقاضی قرار می‌دهـد. بانک مرکزی با انتشـار اطلاعیه‌هـای هفتگی در خصوص عملیات بازار باز و عملکرد سپرده‌گذاری قاعده‌مند و اعتبارگیـری قاعده‌منـد و همچنین انتشـار نرخ سـود بـازار بین‌بانکی و نـرخ توافق بازخرید تـلاش کرد تا ضمن اطلاع‌رسـانی در خصـوص وضعیت پولی اقتصـاد، زمینه افزایش آگاهی عمومی نسـبت به ایـن چارچوب عملیاتی جدید را فراهم کند. علی‌رغم این فعالیت‌ها، ناآشنایی برخی بانک‌هـا و در اختیار نداشـتن اوراق بدهی مورد پذیرش در عملیـات بازار باز، محدودیت قابل احسـاسـی در اجرای این عملیات بود. اما سیاسـت‌های بانک مرکزی در الزام بانک‌ها به نگهداری بخشـی از دارایی‌های خود به شکل اوراق بدهی دولت و افزایـش تدریجی اوراق دولتی در ترازنامه بانک‌ها و گسترش ظرفیت استفاده از ابزارهای مزبور، موجب بالارفتن حجم عملیات بـازار باز و متعاقباً تقویـت انضباط در رابطه میان شبکه بانکی با بانک مرکزی شد.

نرخ‌های بازده اوراق بدهی دولتی در سال ۱۳۹۹، نوسانات شدیدی را متأثر از فضای کلی اقتصاد کلان تجربه کرد. افت نرخ‌های بازده در دوماهه اول سال ۱۳۹۹، که علاوه بر توقف بسـیاری از فعالیت‌های اقتصادی و عمدتاً خدماتی به دلیل شـیوع ویروس کرونا در ابتدای سال و کاهش تقاضای پول، ناشـی از تبدیل منابع صندوق توسـعه به ریال برای بودجه دولت در ماه‌های پایانی سال ۱۳۹۸ و لذا رشد پایه پولی بود، با افزایش سـریع جبران شـد و نرخ‌های بازده در میانه سال نسـبتاً با ثبات بودند. در پایان سـال، نرخ بازده اسناد خزانه اسـلامی روند صعودی در پیش گرفت و در اسفندماه نیز این روند ادامه داشـت. عامل اصلی افزایش نرخ سود هم در بازار بیـن بانکی و هـم برای بازدهی اوراق بدهی دولت ناشـی از کسـری بودجه دولـت و فروش اوراق توسـط دولت بود که بخش بزرگی از آن به بانک‌ها فروخته شـد. نرخ بازده اسناد با سررسـید یک ساله در اسـفندماه نسبت به ماه قبل ۱.۴۲ واحـد درصد افزایـش داشـت و از ۱۹.۸۲ درصد به ۲۱.۲۴ درصد رسید.

همچنین نرخ بازده اسناد با سررسید دو ساله در اسفندماه به ۲۱.۹۶ درصد رسـید که نسـبت به بهمن‌ماه ۱.۶۲ واحد درصد افزایش را نشـان می‌دهد. لازم به یادآوری اسـت که تعدیـل نرخ‌هـای بازده در بـازار ثانویه به عنوان بخشـی از سـازوکار تعدیلی در بازارهای مالی می‌تواند به باثبات شدن شـرایط پولـی در اقتصاد کلان کمک کند. بـا این حال، در غیاب سازوکار عملیات بازار باز و امکان اعتبارگیری بانک‌ها از طریـق قرارداد بازخرید یا ریپو، نرخ سـود و بازدهی اوراق بدهـی دولت افزایش‌های شـدیدتری را تجربه می‌نمود که تبدیل به مانعی برای خروج از رکود می‌شد.

■ نرخ رشد نقدینگی به ۴۰ درصد رسید

نـرخ رشـد نقدینگـی در سـال ۱۳۹۹ (براسـاس ارقام مقدماتی) به دلیل تغییر شـرایط پیرامونی اقتصاد کشـور، از روند بلندمدت خـود فاصله گرفته و به ۴۰.۶ درصد و نرخ رشـد پایـه پولی نیز به ۲۹.۲ درصد رسـید. این نرخ رشـد نقدینگی بالاترین نرخ رشـد نقدینگی کشور از سال ۱۳۵۸ تاکنون بی‌سـابقه بوده است. تحلیل روند تغییرات کل‌های پولـی در طول سـال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ به خوبی حاکی از این مهم اسـت که رشـد نقدینگی در این سـال‌ها تا حدود زیادی متأثر از تشـدید تحریم‌هـای خارجی و کاهش قابل ملاحظه درآمدهای ارزی و همچنین مسـدودی بخشـی از منابـع ارزی بود که به موجب قوانین بودجه سـالانه، بانک مرکـزی مکلف بـه خرید آنها بود. در ایـن ارتباط به موجب بند د تبصـره ۴ قوانین بودجه سـال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ و سـایر تکالیف، نظیر برداشـت از صندوق توسعه ملی برای کرونا، بانک مرکزی مکلف به خرید ارز صندوق توسـعه ملی به نرخ نیمایی شـد که آثار پولی بیشـتری نسبت به گذشته (با توجه به افزایـش قابل توجه تفاوت بین نرخ ارز نیمایی و بانکی) به همراه داشـت. این در حالی بود که عمده مصارف ارزی کشور را واردات کالاهای اساسی و دارویی به نرخ بانکی تشـکیل می‌داد که ارز خریداری شـده از دولت تنها بخشی از نیازهـای ارزی واردات را تأمین می‌کرد. به بیان دیگر، اگر چه در طول چند دهه گذشته، تاثیرپذیری رشد نقدینگی از بودجه دولت به اشـکال مختلف از جمله استقراض مستقیم دولت از بانک مرکزی، فروش درآمدهای ارزی دولت به بانک مرکزی (به دنبال افزایش نرخ و صادرات نفت)، وضع تکالیف زیاد بر شبکه بانکی و ایجاد ناترازی در جریان منابع مصارف بانک‌ها زمینه بروز داشـته است، لیکن در سال ۱۳۹۹ عدم امکان خنثی‌سازی رشد خالص دارایی‌های خارجی به دلیل مشـکلات ناشـی از نقل و انتقال منابع خارجی، عامل اصلی رشد پایه پولی و نقدینگی بوده است؛ به طوری که ۲۷.۰ واحد درصد از رشد ۲۹.۲ درصدی پایه پولی در پایان سال ۱۳۹۹ نسـبت به پایان سـال قبل، به افزایش خالـص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی مربوط بوده است. البته انتظار می‌رود بـا لغو تحریم‌های بانکی و با فراهم شـدن دسترسـی بانک مرکزی به منابع مسـدودی، مقـام پولی کنترل موثرتری بر تحولات پایه پولی متناسـب با اهداف خود داشته باشد. هر چند از سـوی دیگر کسری منابع برخی از بانک‌ها، می‌تواند ریسـک عرضه اوراق بدهی دولتی در قالب تسهیلات توافق بازخرید و تسـهیلات قاعده‌مند را به همراه داشته باشد که موجب محدود شدن کنترل بانک مرکزی بر رشد پایه پولی شـود، موضوعی که در اواخر اسـفند سـال ۱۳۹۹ رخ داد. علاوه بر این، شـیوع ویروس کرونا از اواخر سال ۱۳۹۸ و لزوم مداخله عاجل دولت در جهت کاهش آثار منفی ناشی از این موارد، باعث شـد تا در شـرایط مشـکلات بودجه‌ای دولت، تأمیـن منابع مالـی لازم جهت این امور بـه بانک مرکزی و بانک‌ها محول شـود. مضاف بر ایـن، در غیاب حمایت‌های بودجه‌ای دولت از خانوارها و بنگاه‌های آسیب‌دیده از کرونا، بر اسـاس مصوبه سـتاد هماهنگی اقتصادی دولت در اوایل سـال ۱۳۹۹ مقرر شـد تا به میزان ۷۵۰ هزار میلیارد ریال از تسـهیلات بانکی به گروه‌های آسـیب‌دیده تعلق گیرد که مطابـق مصوبه مزبور مقـرر بود ۲۵۰ هزار میلیـارد ریال از منابع مزبور از محل کاهش نسـبت سـپرده قانونی و مابقی از منابع داخلی بانک‌ها تأمین شـود. اجرای این مصوبه که با توجه به شـرایط خاص و بحرانی اوایل امسال الزام‌آور بود نیز واجـد آثار پولی قابل توجه بـود. البته بانک مرکزی در میانه سـال و پس از ارزیابی شرایط کلی اقتصاد کشور که حاکی از خروج اقتصاد از رکود بود، با هدف کنترل آثار پولی ناشـی از اجرای مصوبه مزبور نسـبت به بازبینی نسبت سپرده قانونی و بازگشت به سطوح اولیه اقدام کرد. در کنار فشارهای ناشی از کسری بودجه دولت و پیامدهای شیوع کرونا در رشد پایه پولی و نقدینگی، تحریک سـفته بـازی در بازار دارایی‌ها که سـبب انحراف منابع بانکی به سمت این بازارها شد و متعاقباً برخی تکالیف به بانک‌ها برای مداخله در بازار دارایی‌ها نقش مهمی در افزایش ضریب فزاینده خلق نقدینگی و رشد بالای نقدینگی داشـت. به همین دلیل، عـلاوه بر مواردی که قبلاً ذکر شـد، بانک مرکـزی با هدف محدود کـردن خلق پول بی‌ضابطـه و اعمال مدیریت و نظارت بـر ترازنامه بانک‌ها و مؤسسات اعتباری، سیاست احتیاطی کنترل رشد ترازنامه شـبکه بانکی را از ابتدای دی ماه ۱۳۹۹ در دسـتور کار قرار داده است. در این خصوص بررسی رشد اجزای نقدینگی نیز حاکی از تداوم کاهش رشـد پول اسـت، به نحوی که رشـد دوازده ماهـه پول از اوج خود یعنـی ۸۸.۶ درصد در مهرماه ۱۳۹۹ به ۶۱.۷ درصد در پایان سال ۱۳۹۹ کاهش یافته که حاکـی از تقویت ماندگاری سـپرده‌ها در ماه‌های اخیر بوده و تأییـدی بر کاهش انتظارات تورمی و اسـتقبال بیشـتر از سپرده‌گذاری بلندمدت در بانک‌ها است.

نرخ رشد نقدینگی در سال ۱۳۹۹ به دلیل تغییر شرایط پیرامونی اقتصاد از روند بلندمدت خود فاصله گرفته و به ۴۰.۶ درصد و نرخ رشد پایه پولی نیز به ۲۹.۲ درصد رسید

اقدامات بانک مرکزی در سال ۱۳۹۹

انتشـار گزارش ماهانه «تحلیل تحولات اقتصاد کلان و اقدامات بانک مرکزی» با هدف اطلاع‌رسـانی اقدامات انجام شـده و تقویت مدیریت انتظارات تورمی در سطح کلان.

ایجاد سـازوکار هدایت نرخ سـود بازار بین بانکی در قالب عملیات بازار باز و اعطای اعتبار به شـبکه بانکی بر مبنای اخذ وثیقه

■ تدوین بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات

الـزام بانک‌هـا به نگهـداری درصدی از سـپرده‌های مـدت‌دار به صورت اوراق بهادار دولتـی در ترازنامه‌های خود

بازبینـی در نسـبت سـپرده قانونی با هـدف اعطای تسهیلات به خانوارها و بنگاه‌های آسیب‌دیده

اعمال سیاسـت احتیاطی کنترل رشد ترازنامه شبکه بانکی با تاکید بر کنترل رشد ترازنامه بانک‌ها

به نتیجه رسیدن تلاش‌های بانک مرکزی در ۲.۵ سال گذشـته در خصوص اتمام برنامه جامع ادغام بانک‌های انصـار، مهر اقتصاد، حکمت ایرانیان، قوامین و مؤسسـه اعتباری کوثر در بانک سپه.

تمدید مهلت امهال بدهی واحدهای تولیدی تا شهریور ۱۴۰۰ برای آن دسـته از واحدهایی که تمام یا بخشی از بدهی آن غیرجاری شـده حداکثر به مدت پنج سـال با اخذ ۷.۵ درصد از میزان بدهی و با تنفس شش ماهه

اجرایی شـدن اسـتفاده از اوراق گواهی مولد (گام) با هدف تأمین مالی مؤثر بخش‌های اقتصادی از مسیرهای غیرتورمی

در سـال ۱۳۹۹ به منظور تنظیم نرخ سـود بازار بین بانکی، بانک مرکـزی در تعامل با بانک‌ها اقدامات زیر را انجام داد:

انجام عملیـات بازار باز مجموعاً بـه ارزش ۸۹۱ هزار میلیارد ریال در قالب توافق بازخرید با سررسـیدهای ۲، ۵ و ۷ روزه (حجـم توافق بازخرید از محل انجام عملیات بازار باز در اسـفند ماه معادل مانده ۲۲۳.۹ هزار میلیارد ریال بوده و مانده آن در پایان این ماه صفر بوده است).

اسـتفاده از اعتبارگیری قاعده‌مند توسط بانک‌ها برای رفع نیازهای نقدینگی اضطـراری با حجم ۱، ۸۲۹ هزار میلیارد ریال (در اسـفندماه ۱۳۹۹ مجموعاً در ۴۴ نوبت اعتبارگیری قاعده‌مند توسـط بانک‌ها با ارزش ۱۱۸۲.۵ هزار میلیارد ریال انجام شد و مانده آن در پایان این ماه ۲۲۷.۳ هزار میلیارد ریال بوده است).

تأمیـن ۳۷.۰ میلیـارد دلار ارز به منظور واردات مورد نیاز اقتصاد کشـور در سـال ۱۳۹۹ (از این میزان حدود ۱۱.۱ میلیـارد دلار بـا نرخ ترجیحی به‌منظـور واردات کالاهـای اساسـی، دارو و تجهیزات پزشـکی اختصاص یافته است).

کمـک به تأمین مالی مخارج دولتـی در قالب فروش اوراق دولتـی از طریق کارگزاری بانـک مرکزی در ۴۲ مرحله حراج طی سـال به میزان ۱۲۵۷.۴ هزار میلیارد ریـال (بـر ایـن اسـاس، اوراق دولتی فـروش رفته در اسفندماه معادل ۱۶۶.۲ هزار میلیارد ریال بوده است).

با توجه به کاهش انتظـارات تورمی، در ماههای اخیر ضرورتی مبنی بر تغییر جهت نرخ سـود بازار بین‌بانکی تشـخیص داده نشـده و بانک مرکزی سیاست پولی را به‌گونه‌ای اعمال کرده اسـت که نرخ سود بازار به سمت نرخ سیاستی هدایت شود.

نظرگاه

خوش‌بینی بازار به اتمسفر آینده سیاسی

امیرباقری
کارشناس بازار سرمایه

بـازار در نیمه نخسـت سـال ۹۹ قله‌ای در نزدیکـی دو میلیـون و ۱۰۰ هـزار واحد را به ثبت رسـاند، ورود شـاخص بـورس به چنین قلـه‌ای با توجه به نرخ بسـیار بـالای ارز و نرخ تورم تا حدودی توجیـه پذیر بود.از آنجایی که روندهای سیاسـی به مرور دسـتخوش تغییر و چرخش شـدند به تبع انتظـارات اقتصادی هم با تعدیل همراه شـدند، به دنبال چنین اتفاقاتی نـه تنها دیگر آن چشـم‌اندازهای مثبت محقق نشـدند بلکه روند معاملات بازار به سمت ثبات نسـبی چرخش پیدا کرد و کلیت اقتصاد هم به سـمت رکود به حرکـت در آمد. با توجه به این اتفاقـات، بازار اضافه پرش خود را در بسـیاری از سـهامی که دچـار حباب شـده بودند پس گرفت و با نزدیک شـدن بـه قیمت‌هایی که با واقعیات حاضر و آتی اقتصاد همخوانی نسـبی داشـت سـعی در تعدیل قیمت‌ها کرد. به طور طبیعی بـا توجه به وجود چنیـن وضعیتی در بازار، عده بسـیار زیادی از افـراد که با ناآگاهی و بدون تحقیقـات اقدام به سـرمایه‌گذاری در بورس کرده بودند، بدون اطلاع از ریسـک‌های این بازار متضرر شدند و این حرکت جمعی برای چندین بار سبب ضرر و زیان‌های سنگین مردم شـد. از آنجایی که اکنون چشـم‌انداز روشـنی برای بازار سـرمایه و سایر پارامترهای اقتصادی میسـر نیست؛ بنابراین طرف تقاضا هم مبادرت به خرید نخواهد کرد، این افراد شـرایط کشـور را رصـد می‌کنند تـا در زمان تعییـن تکلیف وضعیت سیاسـی و اقتصادی کشور و متناسب بـا آن وارد عمـل شـوند. به علاوه اینکـه بازار سـهام در فروردیـن ماه از این امـر جدا نبود و در این ماه شـاهد رخ دادن امیدهای سیاسـی و گره‌گشایی‌های برجامی در بازار بودیم، ایجاد چنین وضعیتی باعث شـد کـه تا حدودی بازار نسبت به اتمسفر آینده سیاسی کشور خوشبین شود و همین امر تورم انتظاری را در بستر بازار سرمایه کمرنگ کرد. طرف تقاضا اکنون منتظر روشـن و شفاف شدن شـرایط حاکم در کشور اسـت و سـرمایه‌گذاران به محض روش شدن افق‌ها دوبـاره اقدام به سـرمایه‌گذاری در بازار سهام خواهند کرد. در مورد آینده بازار نیز باید به یک نکته توجه داشـت. بعید به نظر می‌رسد طرف تقاضا مانند گذشـته به سمت هر سهمی پیش رود، در آینده کوتاه‌مدت و میان‌مدت رشد صنایع و سـهام از یکدیگر تفکیک می‌شـوند و سمت و سوی خود را براساس واقعیات اقتصادی و با توجه به اتفاقات عملیاتی مشخص می‌کند. نباید در کوتاه مدت و میان مدت انتظار رشـد جمعی همه سـهام را با یکدیگر داشـته باشیم. رشـد جمعی سـهام به دلیل تضعیف رشد پول ملی اتفاق می‌افتد؛ بنابراین بعید به نظر می‌رسد کـه در کوتاه مدت و میان مدت شـاهد چنین اتفاقـی در بازار باشـیم. به عـلاوه اینکه انتظار می‌رود همچنان طرف تقاضا در معاملات بورس به دلیل کاهش نرخ ارز، روشـن شـدن چشـم اندازهای سیاسـی ناشـی از گره گشـایی های برجامـی که در حال وقوع اسـت و نیز ابهامات موجود برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری چندان قوی ظاهر نشود و روند گذشته در بازار تداوم پیدا کند. سـرمایه گذاران باید نسبت به این موضوع واقف باشـند که امکان وقوع اتفاقی که در چند وقت اخیر در بازار سـهام رخ داد نه در کوتاه مدت بلکه در میان مدت هم بسیار کم است. بنابراین سهامداران بهتر است که از طریق تخصص کسب شده اقدام به سرمایه گذاری در بورس کنند و در صورتی که از چنین تخصصی برخوردار نیستند از افراد دارای تخصص و مجوز قانونی اسـتفاده کنند. با این همه سـهامداران باید توجه کنند که بازار سـرمایه از جمله‌هایی بازاری اسـت که مزد ریسک را با کسب بازدهی جبران می‌کنـد؛ بنابراین بازار سـهام از جمله بازارهایی اسـت که امکان نـدارد بدون در نظر گرفتن ریسـک به بازدهی معقول دسـت پیدا کنـد. همچنین سـرمایه‌گذاران بایـد با توجه بـه نرخ بـازده مورد انتظار خود و ریسـک‌های حسـاب شـده که در افراد متفاوت است، اقدام بـه سـرمایه‌گذاری در بـازار کننـد و به طور حتم در سـرمایه گذاری‌های خـود از ابزارهای بدون ریسک مانند اسـناد خزانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت و ابزارهای ترکیبی اسـتفاده کنند تا بتوانند نرخ بازده معقول را در میان مدت و بلندمدت کسـب کنند. در نهایت به سـرمایه گذاران توصیه می‌شـود که وارد هر بازاری برای سـرمایه گذاری می شـوند از همه جهات دارای اطلاعات سرمایه گذاری باشند.

پنجشنبه
۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۸ شوال ۱۴۴۲ - ۲۰ مه۲۰۲۱-شماره۱۷۹۳-پیاپی۳۱۱۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

سمت و سوی شاخص‌های مهم اقتصادی ایران

وضعیت مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی ایران در سال گذشته و پیش‌بینی‌های دو مرجع جهانی صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی از نرخ رشد اقتصادی و نرخ تورم برای امسال و سال آینده در گزارشی که معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران منتشر کرده، مورد بررسی قرار گرفت. معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران گزارشی را از آخرین وضعیت برخی از شاخص‌های اقتصادی تهیه و منتشر کرده‌است. در این گزارش موضوعاتی مانند بررسی وضعیت نرخ تورم در ایران و سایر کشورها، عملکرد دولت در تامین مالی از طریق بازار سرمایه، بدهی و فروش اوراق دولتی بررسی شده‌است. کارشناسان در این گزارش همچنین به میزان صادرات و واردات کشور و تراز تجاری کشور و مهم‌ترین مبادی و مقاصد تجاری کشورمان پرداخته‌اند. از دیگر موضوعات مهم دیگر این گزارش بحث رشد اقتصادی و پیش‌بینی‌های انجام شده از سوی دو نهاد بین‌المللی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول درباره رشد اقتصاد اقتصادی ایران است. موضوعات جانبی که اقتصاد کشور را تحت تاثیر قرار داده از جمله وضعیت همه‌گیری بیماری کرونا در کشور، تراکنش‌های اینترنتی، تغییر نرخ مواد غذایی و... در این گزارش اتاق تهران بررسی شده‌است.

▣ پیش‌بینی نهادهای بین‌المللی

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی نرخ تورم چه تورم میانگین و چه نقطه به نقطه است. طبق گزارشی که اتاق تهران منتشر کرده‌است در فوریه سال ۲۰۲۱ (بهمن - اسفند ۱۳۹۹) تورم نقطه به نقطه کشور نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۴۸.۲ درصد بوده‌است که که پس از ایران، آرژانتین با نرخ تورم ۴۰.۲ درصدی و ترکیه با نرخ تورم ۱۵.۶ درصد کشورهایی هستند در صدر جدول با بالاترین نرخ تورم نقطه به نقطه قرار دارند.

همچنین تحولات تورم در کشور از منظر دو مرجع بین‌المللی یعنی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پولی مورد بررسی قرار گرفته‌است که با پیش‌بینی‌های این دو مرجع، انتظار تورم ۲۹ تا ۳۹ درصدی در امسال وجود دارد.

پیش‌بینی این دو مرجع حاکی از این است که میزان تورم در سال ۱۴۰۱ بین ۲۱.۷ تا ۲۷.۵ درصد خواهد بود. طبق گزارش‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول نرخ تورم بین سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۶ در ایران ۱۶.۳ درصد بوده‌است.

نگاهی به تجارت ایران در سال گذشته همچنین مهم‌ترین مقاصد صادرات غیرنفتی ایران در سال گذشته فدراسیون روسیه، جمهوری آذربایجان، اندونزی، پاکستان، هند، افغانستان، ترکیه، امارات متحده عربی، عراق و چین بوده‌است که سه کشور چین، عراق و امارات سهم ۶۲ درصدی در مقاصد صادرات کالایی ایران داشتند.

موضوعی که در این گزارش مورد بررسی قرار گرفته افت توام صادرات نفتی ایران به مقاصد چین و ترکیه در مقابل بهبود صادرات غیرنفتی ایران به این دو مقصد است. براساس گزارش اتاق بازرگانی، تراز تجاری این ایران و ترکیه در دو ماه اول سال ۲۰۲۱ منفی ۷۴ درصد بوده و میزان واردات از ترکیه ۳۳۵ میلیون دلار و میزان صادرات به ترکیه ۳۰۴ میلیون دلار بوده که ازاین ۴.۴ میلیون دلار صادرات نفتی است. اما در دو ماه اول سال ۲۰۲۰ ترازن تجاری دو کشور منفی ۱۵۳ درصد ثبت شده که واردات از این کشور ۳۳۸ میلیون دلار و صادرات به آن ۲۱۹ میلیون دلار بوده که صادرات نفتی سهم ۱۰.۷ میلیون دلاری داشته‌است.

در تجارت با چین؛ در دو ماه اول سال ۲۰۲۱ تراز تجاری با این کشور منفی ۳۸۵ درصدبوده که واردات از چین رقمی بالغ بر ۱۳۳۰ میلیون دلار و صادرات به آن ۹۴۴ میلیون دلار بوده که ۱.۲ میلیون دلار آن صادرات نفتی بوده‌است. اما آمار نشان می‌دهد در دو ماه اول سال ۲۰۲۰ تراز تجاری ایران و چین منفی ۲۳۷ درصد و.وردات از این کشور ۱۳۹۲ میلیون دلار و صادرات به آن ۱۱۵۵ میلیون دلار بوده که ۳۵۵ میلیون دلار آن صادرات نفتی بوده‌است.

موضوع دیگری که در این گزارش به آن اشاره شده افزایش ۶۱ درصدی صادرات نفتی و غیرنفتی به اتحادیه اروپا به همراه رشد ۵۶ درصدی واردات از این اتحادیه در بازه زمانی فوریه ۲۰۲۱است. همچنین سهم تقریبا ۱۰۰ درصدی صادرات غیرنفتی از کل صادرات ایران به اتحادیه اروپا طی دو ماه نخست ۲۰۲۱ از دیگر بخش‌های این گزارش است.

▣ پیش‌بینی نرخ رشد اقتصادی مثبت

یکی از شاخص‌های مهمی که وضعیت اقتصادی هر کشور با آن سنجیده می‌شود، نرخ رشد اقتصادی است. در گزارش اتاق بازرگانی تهران، پیش‌بینی بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول مورد بررسی قرار گرفته‌است.

در ابتدا باید گفته شود که این دو نهاد تایید کرده‌اند که اقتصاد ایران در سال گذشته با براورد نرخ رشد ۱.۵ تا ۱.۷ درصدی از رکود خارج شد. همچنین چشم‌انداز نرخ رشد کمتر از ۳.۹ درصدی در بازه بلندمدت برای دو سال آینده برای ایران پیش‌بینی می‌شود.

براساس گزارش‌های بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول، بین سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۶ نرخ رشد اقتصادی ایران مثبت ۳.۹ درصد، در سال ۱۳۹۷ منفی ۶ درصد، در سال ۱۳۹۸ نرخ رشد اقتصادی منفی ۶.۸ درصد بوده و این دو نهاد پیش‌بینی کرده‌اند که نرخ رشد اقتصاد در امسال ۲.۱ تا ۲.۵ درصد و در سال آینده ۲.۱ تا ۲.۲ درصد باشد.

▣ افت و خیزهای بورسی

مهم‌ترین اتفاق اقتصادی سال گذشته را می‌توان افت و خیزهای بازار سرمایه و افزایش ضریب نفوذ بورس در خانوار و مردم عنوان کرد. طبق گزارش اتاق بازرگانی تهران، شاخص کل بورس در پایان معاملات سی‌ام فروردین ماه امسال ۱۲۱۶۷۱۳ بوده و ارزش بازار بورس تهران در پایان معاملات سی‌ام فروردین ۴۸۵۸ هزار میلیارد تومان ثبت شده‌است.

همچنین در حالی که بازدهی ماهانه بورس تهران در فروردین سال ۱۳۹۹ میزان ۳۶ درصد بود، این عدد در فروردین امسال به منفی ۷ درصدی رسید. شاخص کل هم در ۳۰ روز اول امسال منفی ۷.۱ درصد بود و بازدهی کل سال گذشته ۱۵۵ درصد ثبت شده است. شاخص کل هم وزن در ۳۰ روز اول امسال منفی ۲.۳ درصد بوده که این شاخص در کل سال گذشته ۱۴۸ درصد بوده است.

▣ بررسی روند تغییرات جهانی در نرخ مواد غذایی

یکی از موضوعاتی که اقتصاد هر کشور چه صادرکننده و چه واردکننده را تحت تاثر قرار می‌دهد تغییرات نرخ جهانی مواد غذایی است. در این گزارش روند شاخص نرخ مواد غذایی فائو(سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد) آمده‌است که این تغییرات قیمتی بر اقتصاد کشور هم موثر بوده است.

بر این اساس، فوریه و مارس ۲۰۲۱ بالاترین رشد ماهانه شاخص کل از ژوئن ۲۰۱۴ تاکنون را داشته و ۱۰ ماه متوالی رشد شاخص کل تجربه شد. افزایش شاخص بهای تمام گروه‌های غذایی در ماه مارس ۲۰۲۱ با برتری در رشد شاخص بهای روغن خام، شکر و لبنیات ثبت شده‌است و دنیا به مدت ۱۰ ماه متوالی افزایش شاخص بهای روغن خام به دلیل استمرار نگرانی‌ها از کاهش سطح ذخایر و افت تولید روغن آفتابگردان و کانولا (نوعی روغن گیاهی) در اروپا و منطقه دریای سیاه ضمن وجود تقاضای قوی در حوزه بیودیزل •مواجه شد.

کاهش سرعت افزایش نرخ شکر به علت چشم‌انداز صادرات قوی هند ضمن ادامه افزایش تقاضای واردات چین، افزایش نرخ کره به علت کاهش عرضه بین‌المللی توسط اروپا و استمرار تقاضای واردات در آسیا، سومین ماه متوالی کاهش نرخ پنیر به علت کاهش تقاضای لحظه‌ای، افزایش شاخص نرخ گوشت به علت رشد تقاضای واردات کشورهای آسیایی به خصوص چین برای واردات گوشت طیور ضمن عدم تغییر قابل توجه بهای گوشت قرمز و کاسته شدن از افزایش نرخ غلات به دلیل بهبود چشم‌انداز تولید و عرضه عمومی ضمن استمرار رشد تقاضا به ویژه از سوی کشور چین از جمله اتفاقات این بازه زمانی در این بخش بوده که به ثبت فائو رسیده‌است.

▣ افزایش قربانی‌های کرونا در ایران

عامل مهمی که از بیش از یک سال گذشته اقتصاد دنیا را تحت تاثیر خود قرار داده، پاندومی کرونا در جهان است که اقتصاد ایران هم آسیب زیادی از آن متحمل شده که ابعاد آن بسیار گسترده است. طبق گزارش اتاق بازرگانی تعداد کل مبتلایان به ویروس کرونا ۲.۲۶ میلیون نفر و تعداد کل فوتی‌ها ۶۷۱۳۰ نفر بوده‌است. در یک ماه فروردین امسال میانگین فوتی‌ها در روز ۱۵۶ نفر و میانگین مبتلایان ۱۴۵۷۰ نفر ثبت شده‌است که این افزایش ۱.۸ برابری میانگین تعداد فوت شده‌های روزانه و میانگین تعداد مبتلایان جدید نسبت به ماه قبل را نشان می‌دهد.

نظرگاه

برنامه نامزدهای ریاست‌جمهوری برای بورس

با نزدیک شدن به زمان ثبت‌نام نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری، به‌تدریج اسامی افراد مختلف به عنوان نامزد انتخابات مطرح می‌شود. با وجود اینکه درباره بحث‌های سیاسی، نظرات و دیدگاه‌های نامزدها ارائه شده، اما درباره مسائل اقتصادی و به ویژه بورس، هنوز بحث جدی از سوی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری مطرح نشده است. با توجه به اینکه بورس اکنون به دغدغه جدی ده‌ها میلیون سهامدار تبدیل شده، این سوال به ذهن می‌رسد که چرا نامزدهای انتخابات هنوز بحثی را درباره بورس ارائه نکرده‌اند. البته برخی صرفا به وضعیت موجود و شرایط نامطلوب معاملات، انتقاداتی را مطرح کرده اند، اما مسئله این است که خبری از برنامه‌های آنها برای بهبود شرایط بازار سرمایه نیست.

در اوایل سال ۹۹ شاهد ورود نقدینگی به بازار بودیم، به گونه‌ای که شاخص بورس از ابتدای سال گذشته تا ۲۰ مرداد ماه از ۵۰۰ هزار واحد تا دو میلیون و ۱۰۰ هزار واحد افزایش پیدا کرد. در آن زمان طبیعی بود که به طور معمول شاخص بورس بعد از تقسیم سود با کاهش همراه شود، حتی ۲۰ روز مرداد ماه هم اضافه نقدینگی وارد بازار شده بود، اما بعد از آن، همان طور که بازار رشد شتابانی را تجربه کرد شاهد کاهش پرشتاب شاخص بورس هم بودیم.

▣ عوامل تاثیرگذار در شتاب افت شاخص

مصطفی صفاری از کارشناسان بازار سرمایه با اشاره به عوامل تاثیرگذار در شتاب افت شاخص بورس معتقد است؛ مطرح شدن بحث فروش سهام عدالت و عرضه صندوق پالایشی از جمله عواملی بودند که به شدت بازار را منفی کردند. به گفته این کارشناس بازار سرمایه، برای مدتی در بازار شاهد افزایش عرضه اوراق بدهی بودیم، تا ۱۸ اسفند ماه که اوراق بدهی در بازار عرضه شد بازار در مسیر منفی قرار گرفته بود، اما بعد از آن تا حدودی روند معاملات بازار تغییر کرد و به مدار صعودی بازگشت. وی خاطرنشان کرد: سال گذشته شاهد افزایش نرخ ارز و تورم ۴۸ درصدی در کشور بودیم که این موضوع منجر به سودهای تورمی شرکت‌ها شد و این اتفاق به دنبال خود باعث شد تا در امسال سود شرکت‌ها بین ۲۰۰ تا ۳۰۰ درصد افزایش یابد.

▣ تاثیر انتخابات بر معاملات

صفاری به انتخابات ریاست جمهوری ایران اشاره کرد و افزود: سهامداران باید این موضوع را مدنظر داشته باشند که در خرداد ماه با موضوع انتخابات ریاست جمهوری ایران همراه هستیم؛ بنابراین تا شهریور ماه سکانداری و تیم اقتصادی کشور تغییر می‌کند و طبیعی است که رویکرد آنها بسیار بر روند بازار اثرگذار باشند. این کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه به دنبال این اتفاق با تغییر مدیریت شرکت‌های بزرگ همراه خواهیم شد، گفت: انتظاری برای روند صعودی شاخص بورس از تیر تا مهر ماه وجود ندارد اما ممکن است از آبان ماه که سود ۶ ماه شرکت‌ها منتشر و به دنبال آن دولت جدید مستقر می‌شود به دلیل کاهش ریسک انتخابات دوباره اقبال به بازار سهام بازگردد. وی ادامه داد: این موضوع باید مدنظر باشد که شوک‌های سیاسی و اقتصادی به طور کامل در بازار اثرگذار هستند، بنابراین کسب بازدهی زیادی در بازار پیش‌بینی نمی‌شود، اما ممکن است بازار تا پایان سال بازدهی ۴۰ تا ۶۰ درصدی را در اختیار سهامداران قرار دهد. صفاری با بیان اینکه انتخابات به طور حتم بر روند بازار تاثیرگذار خواهد بود، اظهارکرد: اکنون تعداد بسیاری زیادی از مردم در کشور سهامدار هستند، بنابراین فردی که رئیس‌جمهوری می‌شود باید نسبت به تحولات بورس حساس باشد و مسائل این بازار را به طور کامل مدنظر قرار دهد اما در ابتدا باید مشخص شود که هدف رئیس‌جمهوری جدید کنترل تورم است یا مبارزه با فساد. این کارشناس بازار سرمایه اظهارکرد: شاخص بورس شاخص مقدم است؛ به همین دلیل سیاست و رویکرد جدیدی که دولت تعیین می‌کند اثر خود را بر شاخص بورس خواهد گذاشت زیرا نوسان اقتصادی و سیاسی بر معاملات بورس اثرگذار خواهند بود، تاثیر شوک‌های سیاسی بر بازار کوتاه مدت و شوک‌های اقتصادی، بلندمدت بوده است. صفاری تاکید کرد: ورود مستقیم سهامداران جز که بیشتر آنها از طریق کانال‌های غیررسمی در این بازار هدایت شدند و شروع به خرید کردند باعث ضرر و زیان عده گسترده‌ای از آنها شد. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: سهامداران باید از طریق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم وارد بازار سهام شوند و از ورود مستقیم به این بازار اجتناب کنند، چراکه این موضوع تا حد زیادی مانع از ضرر و زیان سهامداران خواهد شد. در نهایت بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه با بیان اینکه تحولات سیاسی و انتخابات ریاست‌جمهوری بر روند حرکت بورس، تاثیرگذار است، بر این نکته تاکید دارند که بخش قابل توجهی از مردم سهامدار هستند، بنابراین فردی که نامزد ریاست جمهوری می‌شود باید نسبت به تحولات بورس حساس باشد و باید مشخص شود که چه برنامه‌ای برای این بازار دارد.

چهره

بازگشت ارز صادراتی به چرخه اقتصاد

رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران گفت: از ۲۱ فروردین ماه تا ۳۰ اسفندماه ۱۳۹۹، حدود ۷۲ درصد تعهدات ارزی صادرکنندگان معادل ۴۳ میلیارد و ۵۰۰ میلیون یورو به کشور بازگشته است. به گزارش سازمان توسعه تجارت ایران، «حمید زادبوم» اظهارکرد: با توجه به آخرین اطلاعات موجود در بازه زمانی ۲۲ فروردین ۹۷ تا ۳۰ آبان‌ماه ۹۹، حدود ۷۰ میلیارد و ۳۰۰ میلیون یورو صادرات مشمول رفع تعهدات ارزی شد که با اعمال تخفیفات، میزان تعهدات ارزی صادرکنندگان به ۶۰ میلیارد و ۳۰۰ میلیون یورو رسید.

وی مصوبه ۲۱۴ ستاد هماهنگی اقتصادی و ابلاغ بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سال‌های ۱۳۹۷ - ۱۴۰۰ را دارای اهمیت دانست و خاطرنشان کرد: با تمهیدات در نظر گرفته شده ایفای تعهدات ارزی صادرکنندگان، سرعت بیشتری پیدا خواهد کرد.

رئیس کمیتهٔ اقدام ارزی، بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات را دستورالعملی جامع دانست و تصریح کرد: موارد خاص به صورت ویژه در کمیته اقدام ارزی مطرح می‌شود و با توجه به تفویض اختیار صورت گرفته در کمترین زمان تصمیم‌گیری و جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

زادبوم با بیان اینکه بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات برآیند نظرات و دیدگاه‌های اعضای کمیته اقدام ارزی در تهران و مراکز استان‌ها بوده، تاکید کرد: درحال‌حاضر کمیته اقدام ارزی در سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت سراسر کشور فعال است و پس از بررسی مشکلات و معضلات صادرکنندگان در حوزه ایفای تعهدات ارزی صادراتی، به ارجاع موارد جهت تصمیم‌گیری نهایی به دبیرخانه کمیته مستقر در دفتر توسعه خدمات بازرگانی سازمان توسعه تجارت ایران اقدام می‌کند.

وی اظهارکرد: در بستهٔ سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات به بیشتر مشکلات صادرکنندگان اشاره و راهکارهای عملیاتی نیز برای آنها ذکر شده است و بر این اساس، صادرکنندگان می‌توانند با مراجعه به مفاد این بسته در خصوص ایفای تعهدات ارزی خود عمل کنند.

وی افزود: با هدف مساعدت به صادرکنندگان در فرآیند ایفای تعهدات ارزی و همچنین هزینه‌های فراروی آنان در جهت نقل و انتقال وجوه صادراتی، تعدیلاتی در رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان صورت گرفته و صادرکنندگان سال‌های ۹۸ و ۹۹ صرفاً متعهد به ایفای تعهدات ارزی خود به میزان ۹۰ درصد ارز حاصل از صادرات هستند. به گزارش ایرنا، فروردین‌ماه امسال مصوبه ۲۱۴ ستاد هماهنگی اقتصادی دولت در ادامه مصوبه ۱۷۷ و بسته سیاستی بازگشت ارز حاصل از صادرات ابلاغ شد که بر اساس آن صادرکنندگان و واردکنندگان سال‌های ۹۷، ۹۸، ۹۹ و ۱۴۰۰ دستورالعمل جدیدی برای ایفای تعهدات خود دریافت کردند.

تحلیل روز

ارزش و تعداد چک‌های برگشتی زیاد شد

آمار بانک مرکزی درباره چک‌های برگشتی در اسفند سال گذشته نشان می‌دهد که در این ماه ۷۶۳ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ نسبت به بهمن ماه به ترتیب ۹.۵ و ۳۷.۷ درصد افزایش داشته است.

به گزارش ایسنا، تازه‌ترین آماری که بانک مرکزی از جریان مبادلات چک منتشر کرده است، نشان می‌دهد که در اسفند سال گذشته بیش از ۹ میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک به ارزش ۲۵۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان مبادله شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۱۱.۷ و ۲۶.۹ درصد نسبت به بهمن ماه افزایش دارد.

از سوی دیگر، معادل هشت میلیون و ۹۰۰ هزار فقره با ارزش ۲۲۶ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان از چک‌های مبادله‌ای وصول شده است که از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۱۱.۸ و ۲۵.۶ درصد افزایش دارد. در کنار چک‌های وصولی بالغ بر ۷۶۳ هزار فقره چک برگشت خورده که از نظر تعداد و مبلغ چک‌های برگشتی به ترتیب با ۹.۵ و ۳۷.۷ درصد افزایش داشته است. همچنین در این مدت، در استان تهران بیش از سه میلیون فقره چک با ارزشی معادل ۱۳۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان مبادله شده که بیانگر صدرنشینی استان تهران در مبادله چک در سطح کشور است. چک‌های وصول شده در تهران بیش از ۲.۸ میلیون فقره به ارزشی بالغ بر ۱۱۶ هزار و ۱۰۰میلیارد تومان و چک‌های برگشتی بیش از ۱۹۷ هزار فقره به ارزش ۱۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان گزارش شده است.

▣ میزان چک‌های برگشتی به تفکیک علل

علاوه بر این، در اسفند ماه پارسال در کل کشور بالغ بر ۷۳۶ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۳۰ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت خورده است که در از نظر ارزش ۹۶.۵ درصد از کل چک‌های‌برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است.

از سوی دیگر، در استان تهران بیش از ۱۸۷ هزار فقره چک به ارزشی ۱۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده که در استان تهران از نظر تعداد ۹۴.۹ درصد و از نظر مبلغ ۹۶.۶ درصد از کل چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است.

هشدار

زنگ خطر کم آبی به صدا در آمد

کاهش ۵۰ درصدی بارش‌ها در سال آبی جاری (مهرماه۱۳۹۹ تا آخر شهریور۱۴۰۰) سبب کم شدن ۱۹ درصدی حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور شده است.

به گزارش ایرنا، در سال آبی جاری (مهرماه ۱۳۹۹ تا انتهای شهریور) وضعیت بارش‌ها نشان از آن دارد که با کاهش بارش روبه‌رو خواهیم بود.

آن‌طور که پیش‌بینی پژوهشکده اقلیم شناسی و تغییر اقلیم نشان می‌دهد، بارش سال آبی جاری تا پایان فروردین ماه ۴۳ درصد نسبت به دوره مشابه بلندمدت و ۵۴.۷ درصد نسبت به سال گذشته کاهش داشته است و هیچ یک از استان‌های کشور طی این دوره بارش بیش از میانگین سالانه را دریافت نکرده‌اند.

اکنون و براساس تازه‌ترین گزارش شرکت مدیریت منابع آب ایران حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تا سوم اردیبهشت ماه امسال به رقم ۲۹ میلیارد و ۶۷ میلیون متر مکعب رسید.

این میزان موجودی آب سدها در حالی است که پارسال و در همین بازه زمانی ۳۶ میلیارد و ۸۳ میلیون متر مکعب آب در مخازن سدها وجود داشت که کاهش ۱۹ درصدی را نشان می‌دهد.

میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تا سوم اردیبهشت ماه درحالی به رقم ۲۲ میلیارد و ۳۲ میلیون متر مکعب رسیده که پارسال در همین بازه زمانی این رقم ۳۷ میلیارد و ۳۵ میلیون متر مکعب بود.

میزان ورودی آب به مخازن سدهای کشور در سال آبی جاری نسبت به پارسال با کاهش ۴۰ درصدی همراه شده است.

امسال از ابتدای سال آبی جاری تا سوم اردیبهشت‌ماه حجم خروجی آب از سدها به رقم ۱۹ میلیارد و۸۲ میلیون متر مکعب رسید.

پارسال و در مدت زمانی مشابه حجم خروجی آب از سدها ۲۹ میلیارد و ۱۵ میلیون متر مکعب بود که نشان از کاهش ۳۲ درصدی در امسال دارد.

اکنون درصد پرشدگی سدهای کشور ۵۹ درصد است و ظرفیت کل سدها نیز ۵۰ میلیارد و ۵۰۰ میلیون متر مکعب است.